

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till idrotts- och fritidsnämnden

Datum:
2023-11-28

Diarienummer:
IFN-2023-00143

Handläggare:
Ewa Wennmark

Verksamhetsplan och budget för idrotts- och fritidsnämnden 2024–2026

Förslag till beslut

Idrotts- och fritidsnämnden beslutar

1. **att** anta verksamhetsplan och budget 2024–2026 enligt bilagd handling, samt
2. **att** översända verksamhetsplan och budget 2024–2026 till kommunstyrelsen.

Ärendet

Verksamhetsplan och budget 2024–2026 för idrotts- och fritidsnämndens ansvar följer den inriktning som kommunfullmäktiges beslut om Mål och budget 2024–2026 anger. Verksamhetsplanen beskriver det som nämnden ska arbeta efter och genomföra inom sitt ansvarsområde samt hur nämndens ekonomiska resurser fördelas.

Beredning

Ärendet har beretts inom kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen.

De riktningar och den verksamhetsidé som nämnden gemensamt tagit fram är fortsatt en del i nämndens verksamhetsplan 2024–2026.

Barnperspektivet, näringslivsperspektivet och jämställdhetsperspektivet har beaktning av ärendet, vilket framgår av de åtgärder som verksamhetsplanen beskriver.

Föredragning

Verksamhetsplanen visar vilka åtgärder idrotts- och fritidsnämnden behöver genomföra för att säkerställa att kommunfullmäktiges beslut om Mål och budget för 2024–2026 ska förverkligas. Verksamhetsplanen har ett treårsperspektiv för att följa

tidsperspektivet i Mål och budget. Det innebär ett utrymme för att identifiera åtgärder som kan genomföras under en längre tidsperiod än ett år.

Idrotts- och fritidsnämndens verksamhetsplan fungerar som ett uppdrag till nämndens förvaltning som den ska omsätta i praktiken. I verksamhetsplanen har de inriktningsmål och uppdrag som berör nämndens verksamhetsområde konkretiserats i form av åtgärder. Åtgärderna kopplade till grunduppdraget finns också fördelade till respektive inriktningsmål med tyngdpunkt i arbetet för folkhälsa och livskvalitet. För de områden där det är möjligt har indikatorer och nyckeltal identifierats. Indikatorer och nyckeltal används för att följa upp utvecklingen och bedöma måluppfyllelse.

I arbetet med att identifiera åtgärder har en genomgång av beslutade program och handlingsplaner gjorts. Åtgärder där nämnden är ansvariga eller berörda har arbetats in i planen. Nämndens driftbudget visar nämndens totala intäkter och kostnader för 2024 samt fördelningen av de skattemedel, kommunbidrag, som ställts till nämndens förfogande i kommunfullmäktiges beslut i Mål och budget 2024–2026.

Idrott och fritid har under sommar och höst gjort riskanalys. Riskanalysen ligger till grund för nämndens internkontroll. Analyserna har också resulterat i åtgärder som tas om hand i verksamhetsplanen. Nämndens internkontrollplan behandlas i ett separat ärende.

I en integrerad bilaga till verksamhetsplanen finns också ett förslag till uppföljningsplan. Planen visar hur nämnden mer specifikt ska följa upp sina egna åtgärder.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna av verksamhetsplanen beskrivs i ärendet under avsnittet för budget 2024–2026.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 28 november 2023
- Bilaga 1, Verksamhetsplan och budget för idrotts- och fritidsnämnden 2024–2026

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen

Magnus Jansson
Biträdande förvaltningsdirektör

Aktiverande styrdokument

Beslutsfattare:
Idrotts- och fritidsnämnden

Dokumentansvarig:
Verksamhetscontroller

Datum:
2023-MM-DD

Diarienummer:
NNN-20##-####

Verksamhetsplan och budget 2024–2026

Översiktsplan

Mål och budget

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Program

Handlingsplaner och övriga planer

Innehåll

Inledning	3
Nämndens uppdrag.....	3
Politisk plattform	3
Omvärld och förutsättningar.....	4
Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget	5
Begrepp som används i verksamhetsplanen	5
Kommunfullmäktiges fokusmål.....	6
Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.....	6
Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb.....	11
Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen	12
Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor	14
Budget 2024	21
Nämndens driftbudget.....	21
Nämndens investeringar.....	23
Bilaga 1 Styrdokument	24
Bilaga 2 Uppföljningsplan	25
Inledning.....	25
Nämndens uppföljning	25

Inledning

Idrotts- och fritidsnämndens verksamhetsplan och budget 2024–2026 utgår från kommunfullmäktiges beslut om Mål och budget 2024 med plan för 2025–2026 och fullmäktiges övriga styrdokument. Verksamhetsplanen är nämndens viktigaste styrdokument för vad som ska genomföras 2024–2026.

Nämndens uppdrag

Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för att främja folkhälsa genom att göra det möjligt att idrotta och ha en aktiv fritid i livets alla skeden. Nämnden ger föreningslivet möjlighet att bedriva idrotts- och fritidsverksamhet för barn, ungdomar och äldre genom föreningsbidrag. Nämnden ansvarar även för att tillgodose behovet av lokaler och anläggningar för barn- och ungdomsidrott liksom bredd-, elit- och paraidrott samt fritidsverksamhet. Nämnden hanterar upplåtelse av inhyrda och egenägda lokaler och anläggningar för idrotts- och fritidsverksamhet. Samverkan sker med föreningar och andra aktörer inom nämndens ansvarsområde som en del i arbetet med att forma och upprätthålla riktlinjer och mål för föreningsstöd inom nämndens ansvarsområde.

Nämndens verksamhetsidé

Idrotts- och fritidsnämnden ska skapa förutsättningar för ett livslångt idrottande, en aktiv fritid och folkhälsa för alla Uppsalabor.

Nämnden ska särskilt se till föreningslivets behov för att kunna skapa ett brett utbud av inkluderande och meningsskapande aktiviteter inom såväl tävlings- och elitidrott, motions- och spontanidrott som en aktiv fritid.

Politisk plattform

Uppsala ger individer möjlighet att utifrån sina specifika förutsättningar bevara och stärka sin hälsa genom att skapa förutsättningar för ett aktivt idrotts- och fritidsliv. Nämnden erbjuder närhet till anläggningar och platser för idrott och rekreation som är anpassade utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Nämnden har en betydande roll i det främjande och förebyggande arbetet i Uppsala genom att nämnden bidrar till ett brett utbud av idrotts- och fritidsaktiviteter. Idrott och fritid är viktiga delar av samhället, stärks det så stärks hela kommunen. Idrott och fysisk aktivitet ger långsiktiga hälsovinster och bidrar även till att minska den sociala utsattheten genom att erbjuda människor en meningsfull fritid.

Hållbart resande är viktigt för att minska miljöpåverkan och för barn och unga påverkar det även **möjligheten till självständighet**. Genom att möjliggöra ett hållbart resande till och från idrotts- och fritidsaktiviteter bidrar nämnden till att minska utsläppen av växthusgaser likväl som att främja en mer aktiv och hälsosam livsstil.

För att stärka jämlikheten ser nämnden över tillgängligheten till anläggningar och platser både i staden och på landsbygderna tillsammans med olika målgrupper som föreningslivet, barn och ungdomar, seniorer och personer med olika funktionsnedsättningar. Denna process skapar delaktighet och ökar förutsättningar att hitta målgruppsanpassade lösningar.

Nämnden ser idrott och fritid i ett livslångt perspektiv och arbetar för att barn och ungdomar ska utveckla ett livslångt intresse att vara fysiskt aktiva. Nämnden vill förbättra barn och ungas livsvillkor genom att arbeta förebyggande mot utanförskap, bland annat genom att skapa möjligheter till en berikande, meningsfull och tillgänglig idrott och fritid för alla oavsett var man bor i kommunen och vilka personliga förutsättningar och ekonomiska resurser man har. Nämnden deltar i arbetet att skapa trygghet, förebygga brottslighet, förebygga och bryta segregation. Detta kan uppnås genom samverkan inom handlingsplan Gränby/Kvarngärdet respektive Gottsunda/Valsätra, samt i nära samverkan inom områden för segregation, integration, förebygga ungdomsbrottslighet och insatser mot droger.

Barnens ställning, och utgångspunkter för att möta barnens behov, lyfts fram och uttrycks i barnkonventionen. Detta förhållningssätt ska vara styrande när vi planerar anläggningar och verksamheter, detta förhållningssätt ska genomsyra de åtgärder som återfinns i verksamhetsplanen.

Nämnden ser idrotts- och fritidsanläggningar som tillgängliga och trygga servicenoder i områden för att skapa en helhet. Utgångspunkten är att skapa målgruppsanpassade, inkluderande, hållbara, trygga, tillgängliga, jämställda, jämlika och stödjande miljöer för fysisk aktivitet och folkhälsa. Idrott på tävlingsnivå, även elitidrott, säkerställs genom utveckling av de arenor vi har och skapar. Bredd- och elitidrott har en betydande inverkan på varandra och båda är viktiga för att upprätthålla en hälsosam och dynamisk idrottskultur.

Nämnden ser det ideella ledarskapet i alla föreningar som organiserar och bedriver aktiviteter som förutsättning för idrott hela livet där alla kan delta. Nämnden vill samverka och bidra till att utveckla moderna föreningar som engagerar fler att vara aktiva längre. Därmed kan föreningar bidra i utvecklandet av idrotten i Uppsala kommun, både vad gäller organiserad idrott, organiserad spontanidrott likväl som tillskapande av funktionella och ändamålsenliga anläggningar.

Konsekvenserna av den inflation som nu råder påverkar nämndens verksamhetsområde och kommer att finnas med även under 2024, vilket innebär osäkerhet i prognoser och resultat för både ekonomi och verksamhetsmål.

Omvärld och förutsättningar

Uppsala är en starkt växande kommun och efterfrågan på befintliga anläggningar och lokaler för idrotts- och fritidsaktiviteter ökar. Samtidigt sker också förändringar i invånarnas sätt att bedriva fysiska aktiviteter och aktiviteter under den fria tiden och nämnden behöver bedriva löpande omvärldsanalys för att fånga upp nya trender. Under pandemin har fler invånare ägnat sig åt friluftsliv i olika former och nämnden ser en efterfrågan på nya typer av anläggningar och platser för idrott och fritid, exempelvis lokaler för e-sport. Behovet av att kunna ägna sig åt idrott och olika former av fysisk aktivitet under hela livet för att behålla livskvalitet och god hälsa långt upp i åldern ökar. Det medför att nämnden både behöver säkerställa tillgång till anläggningar och lokaler för dagens behov och samtidigt planera för och ta fram nya eller alternativa anläggningar och lokaler. Nämnden behöver skapa starkare allianser med föreningslivet.

Särskilt fokus behöver finnas på de faktorer som främjar jämställdhet, inkludering, jämlikhet och för att bryta segregationen i samhället. Betonas jämställdhet så kan både fördelning av ekonomiska medel behöva justeras och nya öppna anläggningar för

spontanidrott tillföras. Inkluderande idrott och fritid handlar om att såväl aktiva idrottare som åskådare ska kunna delta i idrott och känna sig välkomna oavsett nivå, sammanhang eller miljö. Jämlikhet handlar främst om att säkerställa att det finns tillgång till anläggningar jämnt fördelat över kommunen och att dessa är tillgängliga för alla oavsett ekonomi eller funktionsnedsättning.

För att föreningslivet ska kunna behålla och stärka sin betydelse i samhället, inte minst för att öka delaktigheten och minska utanförskapet, krävs moderna föreningar som i nya former kan engagera människor till möten och hälsobefrämjande fritid.

Nämnden ska verka strategiskt och vara drivande i nämndens frågor gentemot andra nämnder, kommunala bolag, föreningslivet och medborgarna. Nämnden deltar tidigt i planeringsprocessen med prioritering av nämndens frågor. Genom nämndens arbete säkerställs en hållbar stadsplanering där en aktiv fritid och folkhälsa har en framträdande roll. Uppsala arenor och fastigheter ska på nämndens uppdrag boka ut lokaler och anläggningar bland annat till föreningslivet. Övrigt arbete med att stärka samarbete och samverkan mellan nämnd och bolag fortlöper.

Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget

Nämndens verksamhetsplan och budget beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2024–2026.

Nämnden följer upp sin verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per april, delårsbokslut per augusti och årsbokslutet. Nämnden ansvarar för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sina respektive verksamhetsområden. Nämnden ska också genom verksamhetsplanen prioritera vilka utredningar och projekt som ska genomföras.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Begrepp	Beskrivning
Fokusmål	Kommunfullmäktiges mål i <i>Mål och budget</i> . Nämnden konkretiserar fokusmålen genom att beskriva åtgärder till uppdragen och vid behov komplettera med grunduppdrag, nämndmål, strategier, åtgärder och indikatorer.
Uppdrag	Uppdrag som ges till nämnden genom kommunfullmäktiges Mål och budget eller genom beslut som fattas under året av kommunfullmäktige och/eller kommunstyrelsen. Till uppdrag från Mål och budget tar nämnden fram åtgärder och vid behov strategier för att beskriva hur nämnden genomför uppdragen.
Grunduppdrag	Nämndens grunduppdrag enligt reglementet. Utvecklingen av grunduppdraget beskrivs med nämndmål med åtgärder och/eller indikatorer.
Nämndmål	Nämnden kan för att bidra till måluppfyllelse konkretisera fokusmålen genom att formulera egna nämndmål med tillhörande strategier och åtgärder. Under fokusmål 1 finns ett kommungemensamt obligatoriskt nämndmål inom arbetsmiljö.
Budget	Nämndens budget utgår från <i>Mål och budget</i> och preciseras i nämndens detaljbudget. Nämnder som har både en systemledarroll och en egen regi redovisar budgeten separat för de båda verksamhetsformerna.
Strategi	Visar nämndens långsiktiga vägval för hur den ska nå sina mål. Nämnden tar i sina strategier även hänsyn till kommunens program och policyer. Nämnden kan i beskrivningen av sina strategier visa vad som behöver göras även bortom 2024–2026 för att sätta in åtgärderna i ett sammanhang.
Åtgärd	Visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga sina nämndmål och uppdrag. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning eller startar en försöksverksamhet. Åtgärder för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. För nämnder som har både en systemledarroll

Begrepp	Beskrivning
	och en egenregi behöver det framgå om åtgärden gäller båda verksamhetsformerna eller enbart den ena eller andra.
Förväntad effekt	Konkretiserar en åtgärd och beskriver vad den ska leda till. Underlättar på så sätt uppföljningen av åtgärder.
Styrdokument	Visar om åtgärden finns i, eller kan kopplas till genomförandet av, ett befintligt styrdokument (till exempel program eller handlingsplan).
Indikator	Indikatorer mäter trender, resultat och önskade effekter i när- och omvärld som kommunen behöver förhålla sig till. De ska kunna jämföras över tid och där det är möjligt med andra organisationer och kommuner. De kan användas i styrningen genom att sätta ett målvärde för respektive indikator för planperioden.

Kommunfullmäktiges fokusmål

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att effektivisera administrationen och minska den administrativa belastningen.

För att klara av välfärdsuppdraget behöver alla nämnder och bolagsstyrelser säkerställa en resurseffektiv verksamhet. Kommunkoncernens styrning och ledning ska bygga på tillit utan detaljstyrning. Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi. Genom en samordnad organisation tillhandahåller kommunledningskontoret verksamhetsnära stöd till nämnderna och bolagen inom bland annat ekonomi, HR, kommunikation, IT och fastighet. De kommungemensamma kostnaderna för dessa processer fördelas inom kommunkoncernen. Genom att effektivisera stödprocesserna såväl inom respektive förvaltning och bolag som inom de gemensamma stödfunktionerna ska resurser frigöras till kommunens kärnverksamheter.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Samordna administrationen i den nya förvaltningen.		Effektivare administration

Tabell 1. Nämndens åtgärder till Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att effektivisera administrationen och minska den administrativa belastningen.

Uppdrag 3. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Den digitala teknikens roll för kommunens ekonomi och samhällets välbefinnande har vuxit snabbt under de senaste årtiondena. För att möta krav och förväntningar behöver kommunen öka takten i digitaliseringen för att kunna erbjuda en enklare vardag för invånare, en öppnare förvaltning som stöder innovation och delaktighet samt högre kvalitet och effektivitet i verksamheten.

Behovet av nya digitala verktyg så som e-tjänster, artificiell intelligens (AI) och digitala lärplattformar är stort och med stöd av datadrivet beslutsfattande ska kommunen få ännu bättre beslutsunderlag. Kommunens verksamheter behöver synliggöra de digitala tjänsterna och säkerställa digital inkludering så att de som inte kan eller vill

använda digitala lösningar och tjänster inte lämnas utanför. Digitala lösningar behöver alltid prövas mot ökade risker för dataintrång, cyberangrepp och informationsläckage.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla arbetssätt som möjliggör att geografisk information kan ärvas, återanvändas och vidareutvecklas genom samhällsbyggnadsprocessen.	Idrotts- och fritidspolitiska programmet, parkplan	Effektivare styrning och ledning genom att data struktureras bättre och görs mer tillgänglig vilket underlättar projektuppföljning, utvärderingar och prognoser. Förbättrad kommunikation till invånare, företag och andra intressenter om pågående samhällsbyggnad. Extern tjänsteutveckling och innovation med stöd av kommunens öppna data.

Tabell 2. Nämndens åtgärder till Uppdrag 3. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Uppdrag 4. Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen.

Kommunen ska ha en robust grundbemanning med kompetenta medarbetare och en hälsofrämjande arbetsmiljö. Behovet av korta visstidsanställningar och inhyrd personal ska minska under planperioden. Det ska uppnås genom ett systematiskt kompetensförsörjningsarbete med särskilt fokus på kompetensutveckling och kontinuerligt lärande och genom en god arbetsmiljö med hälsofrämjande arbetssätt. Anställningsformen ska i undantagsfall vara tidsbegränsad.

Utbildningar som utformas utifrån arbetsmarknadens behov ska säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen inom kommunal sektor och i det privata näringslivet.

Den upprepade korttidssjukfrånvaron ska minska och möjligheterna med ökad flexibilitet i arbetslivet tas tillvara. Kommunens utökade friskvårdsbidrag bidrar till en bättre hälsa. Målsättningen är att skapa ett hållbart arbetsliv med lägre sjuktal, fler som arbetar heltid och fler som klarar av ett helt arbetsliv.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla förmågan hos chefer och medarbetare att hållbart verka i en hybrid värld, främja tillitsbaserat arbetssätt och en hälsosam arbetsplats.	Arbetsgivarpolicy, SAM	En långsiktig god hälsa bland chefer och medarbetare.

Tabell 3. Nämndens åtgärder till Uppdrag 4. Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen.

Uppdrag 8: Åstadkomma en omställning mot en effektiv och nära vård med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Uppsala kommun arbetar tillsammans med Region Uppsala och övriga kommuner i länet för att uppnå målbilden Effektiv och nära vård 2030. Förebyggande och hälsofrämjande insatser behövs för att stärka eller bibehålla alla människors fysiska, psykiska och sociala hälsa och välmående. Samverkan ska framförallt stärkas i arbetet med förebyggande och hälsofrämjande insatser riktat till äldre, personer med funktionsnedsättning, barn och unga med komplexa behov samt personer som är sjukskrivna och som saknar sjukpenninggrundande inkomst och uppstår ekonomiskt stöd. Ökat fokus på tidiga insatser för äldre ska stärka den enskildes livskvalitet och egenmakt samtidigt som det leder till minskat behov av mer vård- och omsorgstunga insatser. Det är en förutsättning för att kommunen ska klara ekonomin och kompetensförsörjningen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla samverkan med berörda nämnder för att stärka kommunens del i arbetet med förebyggande och hälsofrämjande i effektiv och nära vård 2030 T		Närmre samverkan, ökad förståelse för främjande arbete

Tabell 4. Nämndens åtgärder till Uppdrag 8. Åstadkomma en omställning mot en effektiv och nära vård med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Uppdrag 9: Säkerställa hög livskvalitet och förutsättningar till att åldras på egna villkor genom att främja social och digital inkludering samt stärka grundbemanningen inom äldreomsorgen.

Välbefinnande och hälsa är två viktiga faktorer som påverkar människors livskvalitet. Försämrad syn, hörsel eller rörlighet kan medföra minskad möjlighet till sociala aktiviteter och annat som tidigare skapat mening i livet.

Den snabba digitala utvecklingen har medfört ett utanförskap för många äldre och sociala gemenskaper går förlorade. Ofrivillig ensamhet ökar risken för isolering, nedsatt hälsa, demenssjukdomar och psykisk ohälsa, något som förekommer hos många äldre. Det är därför viktigt att äldreomsorgen genom en högre grundbemanning och personalkontinuitet skapar ökade möjligheter till samvaro, gemenskap och erbjuder stöd som bidrar till en meningsfull vardag.

Uppsala ska motverka ofrivillig ensamhet hos äldre genom en bred satsning för att fler äldre ska få ta del av den digitala utvecklingen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Stötta föreningar i arbetet med att inkludera äldre i sin verksamhet	Program för äldrevänlig kommun	Fler äldre får möjlighet till en aktiv fritid

Tabell 5. Nämndens åtgärder till Uppdrag 9. Säkerställa hög livskvalitet och förutsättningar till att åldras på egna villkor genom att främja social och digital inkludering samt stärka grundbemanningen inom äldreomsorgen.

Uppdrag 10: Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokaler för andra verksamheter när de inte nyttjas.

Kommunalt finansierade lokaler och anläggningar är viktiga mötesplatser för invånare, föreningslivet och civilsamhälle. Genom ett ökat samnyttjande av lokaler kan

kommunens verksamheter minska sina lokalkostnader samtidigt som fler lokaler kan tillgängliggöras för föreningslivet.

Kommunens lokaler ska tillgängliggöras för andra verksamheter när de inte används där så är möjligt.

Kommunens verksamheter ska alltid samnyttja lokaler när det är lämpligt. Vid ny- och ombyggnation ska lokaler planeras och utformas så att de fungerar att samnyttjas av flera verksamheter.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Följa och aktivt delta i kommande kommungemensamt arbete		Fler lokaler blir tillgängliga
Effektivisera nyttjandet genom att se över huvudmannskapet för kommunens anläggningar		Fler lokaler blir tillgängliga
Bidra till arbetet med en lista över de föreningsdrivna anläggningarna, då dessa är en del av infrastrukturen.		Fler lokaler blir tillgängliga

Tabell 6. Nämndens åtgärder till Uppdrag 10: Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokaler för andra verksamheter när de inte nyttjas.

Uppdrag 11: Öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun.

Förutsättningarna att nyttja sina demokratiska rättigheter är inte jämlikt fördelade. Kommunen ska därför utveckla arbetet med att öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt verka för ett mer jämlikt valdeltagande.

För att valet till europaparlamentet 2024 och de allmänna valen 2026 ska kunna genomföras på ett tryggt, rättssäkert och tillgängligt sätt behöver samverkan mellan berörda nämnder och bolagsstyrelser stärkas.

En mer robust valorganisation behöver byggas upp. Arbetet omfattar bland annat bemanning, lokalförsörjning och logistik.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Kartlägg vilka lokaler som lämpar sig för valorganisation		Fler tillgängliga vallokaler

Tabell 7. Nämndens åtgärder till Uppdrag 11: Öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun.

Nämndens grunduppdrag

Nämndens regelverk för tider i bokningsbara lokaler och fördelning av föreningsbidrag ska styra att resurser fördelas jämställt och till prioriterade grupper. Uppföljning och analys sker i samband med delårs- och helårsbokslut. Förbättringar sker vid behov under löpande verksamhetsår. Fritidsvaneundersökningar kommer utgöra en grund för fortsatt analys av efterfrågan och behov inom idrotts- och fritidsfrågor.

Nämndmål N1.1. Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö.

Kommunens systematiska arbetsmiljöarbete ska i första hand vara förebyggande och hälsofrämjande. Väl fungerande systematik, rutiner och den löpande dialogen mellan chef och medarbetare skapar förutsättningar för kommunen som arbetsgivare att

säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö. Alla medarbetare har därtill ett individuellt ansvar att aktivt bidra till en god arbetsmiljö.

Samtliga nämnder, styrelser, förvaltningar och bolag ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och det systematiska arbetsmiljöarbetet i den egna verksamheten samt säkerställa att en returnering av arbetsmiljöuppgifter kan hanteras på ett bra sätt.

Som arbetsgivarnämnd har kommunstyrelsen en särskild tillsynsplikt för kommunens arbetsmiljö och följer därför upp hur nämnderna tillämpar det systematiska arbetsmiljöarbetet. Dessutom kommer kommunstyrelsen under planperioden särskilt följa upp och analysera de arbetsmiljörelaterade nyckeltalen hållbart medarbetarengagemang, sjukfrånvaro och upprepad kortidssjukfrånvaro samt tillbud och arbetsskador på kommunövergripande nivå.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet med inriktning mot hållbart arbetsliv		En långsiktigt god hälsa bland chefer och medarbetare.

Tabell 8. Nämndens åtgärder till Nämndmål N1.1. Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö.

Nämndmål N1.2. Underlätta för föreningar att på ett ekonomiskt uthålligt, resurseffektivt likvärdigt sätt äga och driva egna anläggningar.

Att komplettera de utbud av idrotts- och fritidsanläggningar som kommunen själv äger och har driftansvar för med anläggningar som drivs av föreningar kompletterar kommunens utbud, inte minst på landsbygden och inom särskilda idrotter- och fritidsintressen som exempelvis ridsport, motor- och båtsport.

Förenings- och privatdrivna anläggningar ingår i den samlade infrastrukturen för föreningslivet tillsammans med kommunens anläggningar.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Öka dialogen till föreningar med egna anläggningar i syfte av att inhämta kunskap och förståelse. Därmed tidigt planera stödinsatser.	Idrotts- och fritidspolitiskt program	Föreningsdrivna anläggningar bidrar till god spridning av idrottsanläggningar, inte minst på landsbygden och vissa specialanläggningar
Ta fram riktlinje hur kommunen kan stötta föreningar i deras anläggningsdrift samt hur kommunen ska förhålla sig till föreningar som har behov av extra stöd.		Föreningsdrivna anläggningar bidrar till god spridning av idrottsanläggningar, inte minst på landsbygden och vissa specialanläggningar

Tabell 9. Nämndens åtgärder till Nämndmål N1.2. Underlätta för föreningar att på ett ekonomiskt uthålligt, resurseffektivt likvärdigt sätt äga och driva egna anläggningar.

Indikatorer

För att kunna mäta indikatorer enligt följande tabell krävs det sex medarbetare eller fler. I samband med att bolaget Uppsala kommun arenor och fastigheter AB bildades fördes en stor andel av idrotts- och fritidsnämndens personal över dit. Med anledning av detta kan inga indikatorer tas fram för åren 2021–2023. Från och med 1 januari 2024 kommer det att vara sex personer eller fler, därav kommer indikatorer kunna tas fram till nästa års framtagande av verksamhetsplan.

Indikator	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde	Källa
Medarbetare som har många frånvarotillfällen under senaste 12						

månaderna (6 eller fler), andel tillsvidareanställda
Totalindex i medarbetarundersökningen
Index för ledarskap i medarbetarundersökningen
Index för arbetssituation i medarbetarundersökningen

Tabell 10. Nämndens indikatorer till Fokusmål 1.

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Uppdrag 12. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.

Uppsala är en kommun där nya och befintliga företag ges förutsättningar att starta och växa. För att stimulera jobbtillväxt behöver det skapas bättre förutsättningar för fler företag att starta, etablera sig, ställa om och växa i kommunen. Företag och företagare ska mötas av bra service med hög tillgänglighet, god förståelse, effektiv handläggning och tydlig kommunikation. Kommunens anseende som affärspartner och som aktiv och framåtblickande samverkanspartner ska öka.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla kunskapen och insikten i småföretagens villkor och förutsättningar för att främja utveckling och företagsklimat.	Näringslivsprogrammet	Gott företagsklimat
Information och kommunikation med näringslivet ska ske utifrån företagarnas behov och med en helhetssyn.	Näringslivsprogrammet	Gott företagsklimat

Tabell 11. Nämndens åtgärder till Uppdrag 12. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.

Uppdrag 15. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Genom att driva och delta i relevanta och prioriterade samarbeten och hämta hem erfarenheter som hjälper verksamheten att utvecklas stärks Uppsalas förutsättningar i den internationella konkurrensen. Visat ledarskap och nya nätverk bidrar till att Uppsala kan attrahera fler nyetableringar.

För att möta ekonomiskt utmanande tider samtidigt som behovet av utveckling kvarstår ska Uppsala kommun bygga strategisk kapacitet för att använda de möjligheter som erbjuds att söka extern finansiering genom EU:s fonder och program. När kommunens verksamheter deltar i eller driver EU-projekt ska det finnas en tydlig koppling till kommunens mål, planerad verksamhetsutveckling och en långsiktig plan för implementering av projektet i ordinarie verksamhet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Fortsätta att utveckla konceptet Uppsala Summer zone	Näringslivsprogrammet Idrotts- och fritidspolitiska programmet	En levande, attraktiv och aktiv kommun där företagare vill etablera sig.

Tabell 12. Nämndens åtgärder till Uppdrag 15. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Nämndens grunduppdrag

Inom nämndens ansvarsområde finns en stor bredd och variation av arbetsuppgifter och tjänster som krävs för att klara uppdraget. Inhyrning av anläggning och lokaler för idrotts- och fritidsverksamhet, handläggning av föreningsbidrag, föreningsstöd, strategiskt planerings- och utvecklingsarbete innebär dagliga kontakter både inom kommunen och med ett stort och aktivt föreningsliv

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

Uppdrag 20. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

En koldioxidbudget införs för att löpande följa upp takten i utsläppsminskningar och säkerställa att de åtgärder som genomförs är tillräckliga för att växthusgasutsläppen ska minska i den takt som krävs för att ligga i linje med Parisavtalets åtagande. Från 2021 ska minskningen i Uppsala vara 10–14 procent per år till 2030. Koldioxidbudgeten ska tas fram för de kommunala verksamheternas klimatpåverkan och för kommunen som geografiskt område.

Kommunens investeringar ska klimatsäkras och klimatkonsekvensanalyser genomföras vid beslut.

Kommunen ska verka för lägre påverkan bland Uppsalas alla invånare och företag genom samhällsplanering och gemensamt åtgärdsarbete med samhällets aktörer samt genom att uppmuntra invånarnas engagemang.

Kommunen ska satsa på energiförsörjning och utveckling som främjar ett klimatpositivt samhälle, med särskilt fokus på utbyggnad av solenergi, hållbara transporter, hållbart byggande och kolinlagring. Bland annat ska fler våtmarker återställas som kolsänkor.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Öka kunskapen och förståelsen för vad som ger klimatutsläpp och vad varje del av organisationen göra för att minska klimatpåverkan	Miljö- och klimatprogram (KF 2014) Åtgärdsprogram för luft 2014–2021 (KF 2014)	Ökad kunskap och bättre förutsättningar att medverka i måluppfyllelsen
Öka integreringen av klimatperspektivet i styrande dokument och processer i verksamheten för att minska klimatpåverkan.		Minskad negativ klimatpåverkan från verksamheten
Utreda och ta fram förslag på åtgärder inom förvaltningens område för att nå målet om klimatneutralt till 2030		Minskad negativ klimatpåverkan
Utred och initiera ett arbete gemensamt med idrottsrörelsen om föreningsarbete med hållbart resande.		Minskad negativ klimatpåverkan från föreningslivets verksamheter, samt ökad tillgänglighet till idrotten

Tabell 13. Nämndens åtgärder till Uppdrag 20. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Uppdrag 21. Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Kommunen sätter nu ett nytt mål, att Uppsala ska vara klimatanpassat senast 2040. Uppsala ska vara ett robust samhälle som är anpassat till de klimatförändringar som sker i dag och som inte kan förhindras i framtiden.

För att säkerställa att Uppsala är rustat att stå emot konsekvenser av extrema väderhändelser och att liv, hälsa, egendom och miljö med dess djur och natur skyddas mot konsekvenser av ett förändrat klimat behöver kommunen fortsätta och utveckla det aktiva och systematiska arbetet med klimatanpassning.

Fokus bör vara på att identifiera och åtgärda kommunens risker samt säkerställa kommunens beredskap att hantera sådana händelser. Arbetet behöver ske samordnat och i bred lokal samverkan med de aktörer som behöver bidra till anpassning av den byggda miljön. Arbetet behöver också ske i dialog med invånare, civilsamhälle och näringsliv för att säkerställa alla samhällsgruppers delaktighet i arbetet med att klimatanpassa kommunen. Arbetet ska ta höjd för att klara av konsekvenserna som bedöms sannolika där världen klarar Parisavtalets 2 graders-mål.

Även andra scenarier ska beaktas. I arbetet ska olika modeller för att säkerställa möjligheterna till finansiering av viktiga, gemensamma klimatanpassningsåtgärder utvecklas och belysas.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Ta fram en plan för hur föreningar med egna anläggningar ska kunna klimatanpassa.		Minskad negativ klimatpåverkan från föreningslivets verksamheter.

Tabell 14. Nämndens åtgärder till uppdrag 21. Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Nämndens grunduppdrag

Nämnden ställer krav i upphandlingar på material och produkter som bidrar till att nå målet. Dessutom förs aktiva insatser vid anläggningar och utbildning av medarbetare i enlighet med inriktningsmålet. Nämnden möjliggör även för föreningar med egna anläggningar att välja klimatsmarta lösningar.

Nämndmål N3.1. Se till att översynen av konstgrässtrategin även innehåller miljöaspekter utifrån EU-beslut om att förbjuda gummigranulat.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Se över att konstgrässtrategin omhändertar både ekonomiska- och miljömässiga aspekter.		Ekonomiskt- och miljömässigt hållbart

Tabell 15. Nämndens åtgärder till Nämndmål N3.1. Se till att översynen av konstgrässtrategin även innehåller miljöaspekter utifrån kommande EU-beslut om att förbjuda gummigranulat.

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Uppdrag 26. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Med gemensamma prioriteringar arbetar kommunen och polisen för nolltolerans mot brott och för ett tryggare Uppsala på både kort och lång sikt. Samarbetet mellan kommunala förvaltningar och bolag, polismyndigheten, brottsförebyggande rådet, övriga myndigheter, näringsliv och civilsamhälle ska fördjupas och effektiviseras för att förebygga, förhindra och bekämpa kriminalitet.

Kunskapsbaserat arbetssätt och beprövade metoder ska användas i syfte att vända utvecklingen i utsatta områden, förebygga skjutningar och grovt våld och motverka rekrytering av unga till kriminella grupperingar.

Arbete med den fysiska platsens betydelse, utformning, attraktivitet och trivsel samt ökad närvaro är en del av det brottsförebyggande arbetet.

Myndighetssamverkan ska öka för att bekämpa den organiserade brottsligheten, de kriminellas ekonomi och utnyttjande av välfärdssystemen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Samordning av konkreta trygghetsfrämjande insatser utifrån behovsbedömningar som görs i samverkan inom kommunkoncernen och i samverkan med externa aktörer för ökad trygghet och stärkande av förebyggande och främjande insatser.	Handlingsplan för trygghet och säkerhet	Bättre samordning inom kommunen ger bättre prioritering av insatser för ökad trygghet för medborgare

Tabell 16. Nämndens åtgärder till uppdrag 26. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Uppdrag 27. Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen.

En uppväxt i områden med lägre socioekonomisk status påverkar individers hälsa, utbildningsnivå och framtid på arbetsmarknaden. Genom att arbeta tillsammans för att minska orsakerna till segregation och ojämlika livsvillkor ökar alla invånares möjligheter till en bra framtid samtidigt som otrygghet och kriminalitet motverkas och kommunens attraktivitet ökar.

Kommunens verksamheter och insatser ska komma alla till godo samtidigt som skillnader i livsvillkor kompenseras och segregation motverkas. Områdesarbete fokuseras för att hålla samman insatser för en positiv utveckling där de sociala utmaningarna är störst.

Samhällsbyggandet ska vara socialt värdeskapande och användas som ett kraftfullt verktyg för att stärka den sociala sammanhållningen. Sociala hänsyn ska stärkas genom utveckling av geografiska lägesbeskrivningar och sociala konsekvensanalyser.

För att stärka sammanhållning, trygghet och attraktivitet i hela kommunen ska bostadsutbudet främja en ökad blandning av hushåll i olika delar av Uppsala.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Genom samverkan med övriga aktörer identifiera effektiva insatser för att främja jämlika livsvillkor samt förebygga och bryta segregation.	Idrotts- och fritidspolitiska programmet	Ökad samordning inom kommunen möjliggör effektivare uppföljning och analys.
Ta fram åtgärder samt synliggöra det som redan finns så att barn och unga i ekonomiskt utsatta familjer ska kunna delta i idrottslivet på lika villkor.		Fler barn och unga känner sig delaktiga i samhället med ökad upplevd hälsa som ytterligare effekt.

Tabell 17. Nämndens åtgärder till uppdrag 27. Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen.

Uppdrag 30. Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända.

Integrationen ska främjas genom att stötta fler nyanlända att klara av skolan och etablera sig snabbare på arbetsmarknaden. Kommunen ska skapa förutsättningar för att fler nyanlända får en varaktig försörjning. Näringslivet och den ideella sektorn är viktiga partners i detta arbete.

Särskilt fokus ska läggas på utrikes födda flickor och kvinnors delaktighet i samhället. Demokratistärkande arbete och insatser för att öka kunskapen om hur myndigheter fungerar ska genomföras tillsammans med ideella aktörer för att stärka tilliten till samhället.

Kommunen ska bidra till att fler barn och unga tar del av fritidsaktiviteter nära sina hem och att andelen som är med i en förening, klubb, sällskap eller organisation ska öka.

Alla utbildningsformer ska se till och följa upp att genomströmningen för nyanlända är snabb och att målgrupperna får relevant stöd för detta.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Tillsammans med andra relevanta nämnder/bolag och externa aktörer utreda förutsättningar för att insatser inom eller knutet till nämndens ansvarsområden i ökad utsträckning kan bidra till att påskynda integration.	Policy för hållbar utveckling	Förbättrad och snabbare integration
Arbeta för att öka andelen flickors deltagande i idrotts- och fritidsföreningar.		Att skillnaderna minskar

Tabell 18. Nämndens åtgärder till uppdrag 30. Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända.

Uppdrag 31. Kartlägga och utreda hur kommunen tillhandahåller och finansierar lokaler för olika delar av föreningslivet.

Uppsala kommun arbetar för ett jämlikt och jämställt föreningsliv där alla ska kunna delta. Formerna och villkoren för kommunens stöd och bidrag till föreningsliv och en aktiv fritid, bland annat genom tillhandahållande av lokaler, ska utformas utifrån ett tydligt samhälls- och folkhälsoperspektiv. Alla ska ha möjlighet att delta på rättvisa villkor i kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Följa och aktivt delta i kommande utredning		Rättvisare villkor och tillgång till lokaler och anläggningar.

Tabell 19. Nämndens åtgärder till uppdrag 31. Kartlägga och utreda hur kommunen tillhandahåller och finansierar lokaler för olika delar av föreningslivet.

Uppdrag 32. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Den psykiska ohälsan ökar i samhället, även bland barn och unga. Psykisk ohälsa grundar sig bland annat i arbetslöshet, ekonomisk oro, isolering, utanförskap, hög arbetsbelastning, sorg och utsatthet för våld och förtryck.

Att stärka skyddsfaktorer som trygg närmiljö, bra boende, utbildning, goda levnadsvanor, sociala relationer och aktiviteter som bidrar till meningsfullhet skapar förutsättningar för psykiskt välbefinnande. Kommunen behöver fokusera på främjande och förebyggande åtgärder, utveckla samverkan med Region Uppsala och civilsamhället, samt ge extra stöd till utsatta grupper.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Tillsammans med övriga förvaltningar implementera den framtagna handlingsplanen för arbete främjande för psykisk hälsa		Ett samordnat arbete för ökad psykisk hälsa.

Genom suicidpreventionsombud genomföra kunskapshöjande insatser.		Öka kunskaperna om vad som kan verka suicidpreventivt.
--	--	--

Inom partnerskapet med RF-SISU Uppland och gemensamt med Fritid Uppsala utbilda fritidsledare kring kost, hälsa och fysisk aktivitet i syfte att implementera och utveckla nya arbetssätt.		Ökad kunskap bidrar till fler i rörelse och ökad fysisk och psykisk hälsa.
--	--	--

Tabell 20. Nämndens åtgärder till Uppdrag 32. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Uppdrag 33. Insatser mot droger i skolan och barn och ungas nära miljö ska stärkas.

Skola och fritidsverksamhet ska vara en trygg arbetsplats för både elever och personal. Verksamheterna ska vara en plats fri från droger som exempelvis alkohol, narkotika, dopingpreparat och tobak. Unga personer som uppvisar normbrytande beteende ska fångas upp tidigt och ges det stöd de behöver. Kommunen ska fortsätta samarbeta med polisen med riktade insatser till unga för att motverka användande och förekomst av droger i barn och ungas offentliga miljö. Det behövs förebyggande arbete och fungerande rutiner för att tidigt uppmärksamma och agera vid misstanke om barns och ungas droganvändning.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Se över behov och utveckla kunskapshöjande insatser för föreningslivet och kommunal verksamhet gemensamt med RF-SISU Uppland inom Antidoping eller andra riskbeteenden.		Fler föreningar får kunskap om doping

Tabell 21. Nämndens åtgärder till Uppdrag 33. Insatser mot droger i skolan och barn och ungas nära miljö ska stärkas.

Uppdrag 34. Förbättra trafiksäkerheten för barn och unga vid förskolor, skolor och platser för idrotts-, kultur- och fritidsverksamhet.

Barn och unga ska ha trygga och säkra vägar till förskola, skola och fritidsaktiviteter. Om barn kan gå och cykla tryggt är det bra för miljö och hälsa. Det ökar också barns frihet. Uppsala kommun ska förbättra trafikmiljön kring förskolor, skolor och platser för idrotts-, kultur- och fritidsverksamhet. Bilfria zoner ska succesivt införas runt förskolor, skolor och fritidsanläggningar. Riktlinjer ska även utarbetas för hämta- och lämna funktion vid skolor och förskolor för att med tillräcklig geografisk distans säkerställa trafiksäkerheten för barn som går och cyklar till skolan.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
I samarbete med berörda nämnder och bolag inventera och ta fram förslag på åtgärder för befintliga och planerade idrotts- och fritidsanläggningar, för att säkerställa trafiksäkerheten genom bilfria zoner, säkra vägar för gång och cykel, och andra åtgärder för hållbart resande		Ökat antal barn och unga som går och cyklar till och från målpunkt.

Tabell 22. Nämndens åtgärder till uppdrag 34. Förbättra trafiksäkerheten för barn och unga vid förskolor, skolor och platser för idrotts-, kultur- och fritidsverksamhet.

Uppdrag 35. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Kommunens förmåga till civilt försvar tar sin utgångspunkt i kommunens krisberedskap och syftar till att inför och under höjd beredskap och ytterst krig, värna befolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp. Planering för att minska sårbarheter, stärka kontinuitetshandling och öka förmågan att hantera samhällsstörningar behöver fortsätta och planeringen för civilt försvar stärkas i alla verksamheter. Kommunala trygghetspunkter ska vara ett led i detta arbete. Ett systematiskt arbete med utbildning och övning krävs inom kommunens verksamheter och i samverkan med civilsamhället. Samverkan med civilsamhället i krisberedskapsfrågor är av största vikt. Beredskap krävs även för att kunna arbeta analogt när vardagens tillgängliga teknik inte längre fungerar.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Samordna krisberedskapen inom den nya förvaltningen.		Ökad krisberedskap

Tabell 23. Uppdrag 35. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Nämndens grunduppdrag

Nämnden har tyngdpunkten i sitt grunduppdrag inom fokusmål 4. Genom att arbeta med egna målinriktningar för nämndens grunduppdrag:

- Moderna föreningar engagerar: Ett starkt föreningsliv som attraherar nya medlemmar och nya föreningar inom idrott och fritidsområdet skapar trygga och hållbara samhällen.

- Livslång idrott: Livslångt idrottande och en aktiv fritid bidrar till god folkhälsa och högre livskvalitet.
- Inkluderande idrott och fritid: Alla ska känna sig välkomna i kommunens anläggningar oavsett ekonomiska förutsättningar, upplevd könstillhörighet och ålder. Fysisk rörelse bidrar till god hälsa fysisk såväl som psykisk.
- Jämställdhet för en framgångsrik idrott och fritid: Möjligheterna är lika för alla oavsett kön, att utöva idrott och fritid. Alla som vill, oavsett kön, ska få vara med i föreningsdriven idrotts- och fritidsverksamhet.

Kan nämnden fortsätta att utveckla Uppsala som idrottsstad och förbättra möjligheterna för Uppsalaborna att utöva idrott och fysisk aktivitet. Därmed ökar möjligheterna till en förbättrad folkhälsa.

Nyckeln till framgång är ett gott samarbete med kommunens föreningsliv och näringsliv. Nämnden genomför föreningsdialoger med inbjudna föreningar och föreningsallianser samt tar emot och genomför besök hos enskilda föreningar. Det förekommer också att föreningar bjuds in till nämndens möten.

Idrotts- och fritidsnämnden ger förutsättningar för en aktiv och hälsobefrämjande fritid för Uppsalaborna. Möjligheterna till en aktiv fritid är en välfärdsfråga och utgör en starkt bidragande faktor för god folkhälsa och livskvalitet liksom för kommunens attraktivitet. Information till Uppsalaborna om möjligheter och utbud när det gäller fritidsaktiviteter är en del av grunduppdraget. Genom sitt stöd till föreningslivet bidrar nämnden till goda och trygga uppväxtmiljöer. Föreningsidrotten skapar möjligheter för alla att bli sedda och ha betydelse i kamratgrupper och lag med engagerat ledarskap och tydliga regler. För många är idrottsföreningen den viktigaste miljön under uppväxtåren där man hittar trygghet och tydliga normer som ger god start i livet.

Nämndmål N4.1: Utveckla förutsättningar för Uppsalas föreningsliv och de möjligheter till fysisk aktivitet som de skapar.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Skapa förutsättningar för tillskapande av nya föreningar och utveckla samverkan med befintliga.	Handlingsplan för äldrevänlig kommun Idrotts- och fritidspolitiska programmet	Fler föreningar gör det möjligt för fler att delta i idrott och andra fritidsaktiviteter
Se över fördelningsprinciper så att vissa tider i särskilda anläggningar/områden prioriteras till organiserad spontanidrott.	Idrotts- och fritidspolitiska programmet	Fler barn och unga får en meningsfull fritid, ökad fysisk och psykisk hälsa
Se över och implementera fler organiserade spontanidrottsplatser i syfte att sänka trösklar till fysisk aktivitet	Idrotts- och fritidspolitiska programmet Handlingsplan för områdesarbete	Fler barn och unga får en meningsfull fritid, ökad fysisk och psykisk hälsa

Tabell 24. Nämndens åtgärder till nämndmål: N4.1: Utveckla förutsättningarna för Uppsalas föreningsliv och de möjligheter till fysisk aktivitet som de skapar.

Nämndmål N4.2: Bidra till förbättrad folkhälsa inom Uppsala kommun och säkerställ goda möjligheter för kommuninvånarna till en aktiv fritid.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Säkerställ att det finns en tydlig plan för folkhälsoperspektivet i kommunens samhällsbyggnadsprocess.	Idrotts- och fritidspolitiska programmet	Folkhälsoperspektivet tas omhand i kommunens samhällsbyggnadsprojekt.
Få fler barn och unga i fysisk rörelse genom att säkra barn och ungas fria tid mellan skola och hemmet.	Handlingsplan för Gottsunda, Valsätra, Gränby och Kvarngärdet	Fler deltar i idrott och andra fritidsaktiviteter
Genomföra en årlig kartläggning av hur nämndernas och bolagsstyrelsernas resurser kommer män och kvinnor till godo i syfte att omfördela resurser för att främja jämställdhet och likvärdighet		Jämställd resursfördelning

Tabell 25. Nämndens åtgärder till nämndmål: N4.2: Bidra till förbättrad folkhälsa inom Uppsala kommun och säkerställ goda möjligheter för kommuninvånarna till en aktiv fritid.

Indikatorer

Nämndens indikatorer hämtas dels från egna undersökningar, dels från Kolada och Riksidrottsförbundets (RFs) deltagaruppgifter.

Regionala statistikområden (RegSo) har tagits fram av SCB som ett rikstäckande områdesindelning för statistisk uppföljning av socioekonomisk segregation samt jämställdhetspolitiska mål.

Indikator	2021	2022	2023	Mål	Jämförvärde	Källa
Andel kvinnor och män 5–25 år som deltar i föreningsorganiserade idrotts- och fritidsaktiviteter						Egen undersökning
Kvinnor	47	45		50		
Män	53	55		50		
Sammankomster/tillfällen idrotts- och fritidsföreningar 5–25 år, antal				Öka		Egen undersökning
5–8 år	16 110	17 336				
9–12 år	39 552	42 262				
13–16 år	37 430	40 776				
17–20 år	14 186	16 623				
21–25 år	5 468	7 124				
Deltagartillfällen idrottsföreningar antal/inv. 7–25 år, andel %				Öka		RF:s LOK-stöd samt Kolada antal inv. (N01951)
Kvinnor	16	20				
Män	22	24				
[Medborgarnas uppfattning om möjligheter till fritidsaktiviteter i kommunen						Kolada(U09408) Mätning har inte gjorts sedan 2020, varav att dessa siffror följer med
Kvinnor	70			68		
Män	66			68		
Varav nettokostnad idrotts- och fritidsanläggningar, kr/inv.	1287	1260			1207	Kolada (N09021) jämförelse med R9 utifrån 2022 års mätning
Antal föreningsaktiva inom idrotten utifrån RegSO-område i Uppsalas NYKO-4, andel % jämfört med Uppsala som helhet						RFs undersökning utifrån RegSo (antal Lok-deltagare per 100 invånare)
Gränby						
Kvinnor	11					
Män	30					
Bäcklösa-Ultuna-Södra Ulleråker						
Kvinnor	22					
Män	30					
Norra Gottsunda, Sydvästra Valsätra						
Kvinnor	9					
Män	30					

Tabell 26. Nämndens indikatorer till Fokusmål 4

Budget 2024

Nämndens driftbudget

Nämndens budget utgår från den budget med fördelning av kommunbidrag som kommunfullmäktige beslutat i mål och budget. Utöver generell prisuppräkning med 3,5 procent, baserad på pris för kommunal verksamhet (PKV), samt generellt avdrag för resultatförstärkande åtgärder på 0,5 procent, får nämnden följande resurstillskott enligt mål och budget:

- Drift Valsätra ishall 2,0 mnkr
- Kapitalkostnad Elljusspår Gränbyparken 0,7 mnkr
- Förändrad hyra enligt lokalförsörjningsplan 13,9 mnkr
- Kapitalkostnad nyckelfria anläggningar 1,0 mnkr
- Kompensation indexering hyresökning 6,0 mnkr
- Satsning för att stödja föreningar (markeringsavgift och föreningsbidrag) 3,5 mnkr
- Volymökning – 5 nya föreningsägda anläggningar 1,3 mnkr
- Lägre nyttjandegrad idrottshallar dagtid 3,0 mnkr

Belopp i miljoner kronor	Budget 2024	Budget 2023	Prognos 2023
Hyror och arrenden	10,6	10,2	10,5
Markeringsavgifter	55,8	54,6	53,6
Övriga intäkter	2,6	2,8	2,7
Summa intäkter	68,9	67,6	66,8
Lämnade bidrag	-68,8	-63,2	-63,2
Personalkostnader	-7,8	-6,1	-5,8
Lokal- och markhyror	-272,2	-248,0	-245,0
Övriga kostnader*	-147,7	-140,0	-142,5
Avskrivningar	-7,9	-7,6	-7,4
Summa kostnader	-504,5	-464,9	-464,0
Finansiella poster	-0,7	-0,5	-0,6
Summa nettokostnader	-436,3	-397,8	-397,8

Kommunbidrag fördelat per verksamhet

Politisk verksamhet (1)	1,7	1,7	1,7
Fritid, övrigt (32)	434,6	396,1	396,1
Summa kommunbidrag	436,3	397,8	397,8

Resultat	0,0	0,0	0,0
-----------------	------------	------------	------------

Tabell 27. Nämndens driftbudget. *I övriga kostnader ingår köp av huvudverksamhet från UKAF m.fl., fastighetskostnader, förbrukningsmaterial, kommungemensamma fördelade IT- och administrationskostnader

Sammantaget innebär förändringar enligt mål och budget, inklusive generella uppräknings- och resultatförstärkande åtgärder, nämndens kommunbidrag ökar med 38,5 miljoner kronor jämfört med föregående år. Nämnden finansieras i övrigt främst av markeringsavgifter för uthyrning av lokaler till utbildningsnämnden och föreningar enligt fastställd taxa.

Under 2023 har utbildningsnämnden inte bokat och nyttjat idrottshallarna i förväntad omfattning, detta trots att nämnden inför 2023 budgeterade med en minskad budget för skolbokningar utifrån 2022 års utfall. Utbildningsnämndens låga nyttjande av idrottshallar kommer fortsatt påverka idrotts- och fritidsnämnden med uteblivna intäkter under dagtid.

Intäkterna från markeringsavgifter för uthyrning av lokaler uppräknas enligt konsumentprisindex (KPI), 6,5%, vilket följer hyreskostnadsökningarna. Det gäller taxekategori 1 föreningsliv, taxekategori 2 skolor i Uppsala kommun samt taxekategori 3 företag och privatpersoner. Detta innebär en ökning för taxekategori 1 föreningsliv då de tidigare har haft en lägre uppräkning än KPI. För att stödja föreningslivet under 2023 då KPI låg på 10,9 procent räknades taxekategori 1 endast upp med 2,16 procent, vilket var i nivå med tidigare års indexuppräkning. Det finansieringsbortfall som nämnden får till följd av att taxekategori 1 rabatterades med motsvarande 8,74 procent föregående år kompenseras i mål och budget med 6 miljoner kronor, nivåhöjande indexering hyresökning.

Övriga intäkter samt hyror och arrenden avser uthyrning av skolidrotthallar och biutrymmen vid anläggningar samt matchintäkter från Studenternas.

Nämndens kostnader beräknas öka med 39,6 miljoner kronor jämfört med föregående års budget. Merparten av kostnadsökningarna beror på ökade hyreskostnader som räknas upp med 6,5 procent enligt gällande KPI.

Personalkostnader ökar då nämnden tillsatt resurs för arbete med utvecklingsfrågor.

Lämnade bidrag består av bidrag till föreningar i form av bland annat stöd för aktiviteter, sammankomster och drift. I budget 2024 har bidragen räknats upp med 3 procent jämfört med budget 2023. Det är främst tillskottet från mål och budget avseende satsning för att stödja föreningslivet genom föreningsbidrag för ökade markeringsavgifter, samt föreningsbidrag för ökat antal föreningar med egna anläggningar som är anledningen till att bidragen ökar.

Idrotts- och fritidsnämnden har framtida utmaningar både på intäktssidan med tomhyra i idrottshallarna på dagtid och på kostnadssidan med hyresökningar som 2024 inte fullt ut kan kompenseras. Detta kan komma att påverka även kommande år. De satsningar som nämnden fått i mål och budget för att kompensera för den höga inflationen 2024 är nu nivåpåverkande, vilket kommer göra 2025 till ett något mindre utmanande år.

Kostnaderna som uppstår i nämndens verksamhet utgör till nästan 80 procent fasta kostnader såsom lokal- och hyreskostnader samt driftavtalskostnader till koncernbolaget Uppsala Kommun Arenor och Fastigheter AB och till föreningar. Att möta de årliga effektiviseringskraven med kostnadsbesparingar är därmed utmanande för nämnden. De osäkerheter som råder i världen med effekter såsom stigande priser på bland annat drivmedel, el och byggrelaterade kostnader kommer också att påverka verksamheten kommande år. El- och fjärrvärmekostnader är svårbedömda och

väderberoende. Hyreskostnaderna är budgeterade utifrån när specifika projekt beräknas färdigställas och tidpunkten för hyresdebitering kan komma att förändras.

Att följa utvecklingen i samhället, ha kontinuerliga dialoger med föreningsliv, utbildningsnämnden och fastighetsstaben tillsammans med noggrann uppföljning av ekonomin är exempel på nämndens pågående åtgärder för att möta den osäkerhet som råder. En utredning för att se över idrotts- och fritidsnämndens nuvarande uthyrningsmodell av idrottshallar för att minska sårbarheten och beroendet av utbildningsnämndens bokningar pågår och kommer fortgå under 2024.

Nämndens investeringar

Investeringar			
Belopp i miljoner kronor	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Maskiner	0,0	0,0	0,0
Inventarier	9,6	7,3	6,4
Låssystem överfört från 2023	7,0		
Summa	16,6	7,3	6,4

Tabell 28. Nämndens investeringar

Nämndens investeringsram för 2024–2026 uppgår enligt mål och budget till 30,3 miljoner kronor.

Investeringarna har som syfte att säkerställa och höja kvaliteten på elljusspårarna, utrusta idrottshallar samt att vid behov byta ut och förnya inventarier och maskiner på anläggningar där nämnden är ansvarig. Under 2024 beräknas investeringarna uppgå till 16,6 miljoner kronor. Under 2024 fortsätter arbetet med utbyte av digitala låssystem i idrottshallar varför 7 miljoner kronor förs över från år 2023. Investeringsramen kan komma att justeras avseende medel som inte upparbetats i pågående investeringar 2023, vilket kommer att fastställas i samband med årsbokslutet.

Bilaga 1 Styrdokument

I denna bilaga finns en sammanställning av de politiskt beslutade planer och program som innehåller mål eller åtgärder riktade till idrotts- och fritidsnämnden.

- Mål och budget 2024 med plan för 2024–2026
- Lokalförsörjningsplan för idrotts- och fritidsanläggningar
- Idrotts- och fritidspolitiskt program
- Program för elitidrott
- Handlingsplan för Gottsunda och Valsätra
- Policy för hållbar utveckling
- Handlingsplan för trygghet och säkerhet
- Handlingsplan för äldrevänlig kommun
- Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning
- Åtgärdsprogram för kvävedioxid och partiklar (pm10) i Uppsala 2014–2021
- Handlingsplan för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik 2018–2022
- Handlingsplan för ökad trygghet i Gränby och Kvarngärdet 2020–2021
- Näringslivsprogrammet
- Handlingsplan för mobilitet och trafik

Nämndens styrdokument för det egna verksamhetsområdet

- Idrotts- och fritidsnämndens kriterier för föreningsbidrag (IFN 2021)
- Kriterier för idrotts- och fritidsnämndens stöd till elitidrotten (IFN 2021)
- Boknings- och ordningsregler vid lokalbokning (IFN 2020)
- Anläggningskategorier och prioritering av tider (2019)
- Prislista för bokningsbara anläggningar (KF 2023)
- Riktlinje för äldres tillgång till fysisk aktivitet (IFN 2019)

Bilaga 2 Uppföljningsplan

Inledning

Uppföljningsarbete är en del i nämndens systematiska arbete för att kontrollera och förbättra kvaliteten inom nämndens ansvarsområden.

Uppföljningen ska sträva efter att synliggöra och analysera skillnader och därmed upptäcka var det kan finnas förbättringspotential. Skillnader mellan kvinnor/flickor och män/pojkar ska, om möjligt, alltid synliggöras. Andra skillnader kan vara mellan barn, unga och vuxna, mellan geografiska områden och mellan utförare.

Uppföljningen ska utgå från tillförlitliga och dokumenterade källor. Nyttan av nämndens uppföljning ska överträffa kostnaderna för den, även om en strikt ekonomisk kalkyl inte kan tas fram.

Nämndens uppföljning

Vid varje delårsuppföljning och vid årsbokslutet bedömer nämnden i vilken mån den bidragit till att förverkliga kommunfullmäktiges fokusmål, kommunfullmäktiges uppdrag och nämndens egna mål. Bedömningen baseras på uppföljningen av nämndens åtgärder och – där det är möjligt och lämpligt – även med stöd av indikatorer.

Nämnden kommer att följa upp externa utförare samt egen regi under året enligt upprättade rutiner. Nämnden följer vidare upp sitt ekonomiska läge kontinuerligt under året och redovisar ett periodiserat resultat månadsvis. Detta innebär att nämnden varje månad (februari-november utom juni) jämför det ackumulerade resultatet med budget och gör en helårsprognos. Alla kostnader och intäkter ska så långt som möjligt belasta rätt period för att ge rättvisande information om nämndens ekonomiska läge.

En fördjupad uppföljning per verksamhetsområde och delverksamhet sker per mars, per augusti samt i årsbokslut. Den ekonomiska uppföljningen redovisas till nämnden på minst samma nivå som i budget. I de fall uppföljningen visar avvikelser mot förväntat resultat, ska nämnden besluta om åtgärder.